

Geef acht (...) op de leer

Woordstudie

1 Timoteüs 4 :16

Timoteüs krijgt in 1 Timoteüs 4:16 van Paulus te horen dat hij zowel op zichzelf als op de leer acht moet geven. In deze WoordStudie bestuderen we deze tekst systematisch, speciaal het tweede deel ervan. Daarbij zoomen we in op enkele specifieke woorden.

De structuur van de tekst laat zich als volgt schematisch weergeven:

→ *Geef acht*

- op jezelf en

- op de leer,

→ *volhard in deze dingen,*

want

door dit te doen zul je

- zowel jezelf

- als hen die je horen,

behouden.

‘Deze dingen’: Het acht geven op zichzelf en het acht geven op de leer.

‘Dit’: Het volharden in deze dingen.

‘Leer’: Het Gr. woord *didaskalia* is zowel ‘lering’, ‘dat wat geleerd wordt’ (zie o.a. Matt.15:9; 2 Tim. 4:3), als ‘het leren’, ‘onderwijs’ (zie o.a. Rom. 12:7; 15:4).

Beide hoofddelen van de tekst (zie de pijlen) zijn ooit als volgt met elkaar in verband gebracht: *‘The teacher must needs prepare himself before he prepares his lesson’*. Een vergelijkbaar, maar niet identiek onderscheid zien we in Genesis 4:4, waar Abel en zijn offer worden onderscheiden. De persoon wordt onderscheiden van zijn activiteit, maar is er tegelijk nauw mee verbonden.

Wat is ‘acht geven op’?

Gr. *epechoo* + dativus komt in deze constructie alleen in Handelingen 3:5 voor: *‘hij nu richtte de blik op hen’, ‘hield hen in de gaten’, ‘lette op hen’, ‘hield hen in het oog’*.

Wat is ‘de leer’?

1 Timoteüs is de brief waarin het Gr. woord *didaskalia* het vaakst van alle boeken van het Nieuwe Testament voorkomt. Let op de soms voorkomende combinaties:

1:10 (...) meinedigen en al wat verder ingaat tegen *de gezonde leer*, volgens het evangelie van de heerlijkheid van de gelukkige God dat mij is toevertrouwd.

4:1 (...) terwijl zij zich zullen bezighouden met verleidende geesten en *leringen van demonen*.

4:6 Als je deze dingen de broeders voorhoudt, zul je een goed dienaar van Christus Jezus zijn, opgevoed in de woorden van het geloof en van *de goede leer*, die je nauwkeurig hebt nagevolgd.

4:13 Houd aan met het voorlezen, het vermanen en *het leren*, totdat ik kom.

4:16 Geef acht op jezelf en op *de leer*, volhard in deze dingen, want door dit te doen zul je zowel jezelf als hen die je horen (!), behouden.

5:17 Laat de oudsten die goed besturen, dubbele eer worden waard geacht, vooral zij die arbeiden in woord en *leer*.

6:1 Laten allen die onder het slavenjuk zijn, hun eigen meesters alle eer waard achten, opdat de naam van God en *de leer* niet gelasterd worden.

6:3 Als iemand *een andere leer* brengt en zich niet voegt naar de gezonde woorden van onze Heer Jezus Christus.

Het woord ‘leraar’ in 1 Timoteüs

2:7 Het getuigenis (op zijn eigen tijd); waartoe ik gesteld ben als prediker en apostel – ik zeg de waarheid, ik lieg niet –, als leraar van de volken in geloof en waarheid.

Het woord 'leren' in 1 Timoteüs

2:12 Maar ik sta aan een vrouw niet toe dat zij leert of over een man heerst, maar zij moet stil zijn.

4:11 Beveel deze dingen en leer ze.

Wat is nu precies 'acht geven op de leer'?

Op zo'n manier onderwijs geven dat het tot zegen van de hoorders is – dus goed doceren.

Inhoudelijk correct onderwijs geven dat leerstellig correct, dus bijbelgetrouw is – dus het goede doceren.

Welke aanwijzingen voor de leraar vinden we in de directe samenhang?

Hij moet:

1. met gezag (durven) spreken > *'beveel deze dingen en leer ze'* (vs.11; vgl. 1 Petr. 4:11);
2. het levende voorbeeld zijn van zijn eigen onderwijs > *'wees een voorbeeld voor de gelovigen in woord, in wandel, in liefde, in geloof, in reinheid'* (vs.12);
3. zich voor 100% inzetten voor deze taak > *'behartig deze dingen, leef (lett. wees) daarin'* (vs.15a);
4. bereid zijn zich te laten beoordelen / toetsen > *'opdat aan allen duidelijk wordt dat je vorderingen maakt'* (vs.15b).

Oude Sporen 2013

